Ordinoésviu

2026 / Núm. 30 / © Comú d'Ordino

Índex

03 Editorial
04 En què invertim?
06 Liquidació de comptes i opinió de la minoria
08 Treballem per a tu!
09 Renovem Prat de Call
10 Medi ambient
12 Reunions veïnals
13 Relacions institucionals
14 AGGO
15 Turisme
16 Mostra Gastronòmica
17 Benedicció del bestiar
18 Trobada Auzat-Ordino
19 Visites escolars
20 Cultura
23 Ordino-Arcalís
24 Agenda
26 Entrevista a Carles Ridaura (bomber)

Telèfons d'interès

COMÚ D'ORDINO

Atenció Ciutadana	163
Tràmits	878 100
Casa Pairal	878 130
Escola Bressol	878 118
Ludoescola	878 150
Punt Jove	878 170
Biblioteca	878 136
CEO	878 110
La Capsa	878 175
Escola de Música	736 940
Deixalleria	847 042
Oficina de Turisme	878 173

SALUT

CAP Ordino	747 025
Farmàcia Font Freda	837 000

Escola Primària Andorrana	837 001
Escola Primària Francesa	835 995
Escola Secundària Andorrana	747 020
Centre de Tecnificació	890 351

Editorial

Maria del Mar Coma, cònsol major

Acomiadem la tardor amb un nou èxit de participació a la Mostra Gastronòmica d'Andorra i Pirineus, en la 34a edició, en què han estat protagonistes la cuina de muntanya i el producte de qualitat i proximitat. La cultura gastronòmica, present tot l'any, viu el moment més intens gràcies als tallers culinaris del Gastrolab, pels quals han passat més de dues-centes persones, i l'organització d'un nou Saló Gurmet, enguany amb venda i degustació a la plaça Major.

Just abans de donar el tret de sortida a les activitats del mes de desembre i de Nadal, voldria agrair la predisposició dels veïns de Riberamunt per poder tornar a fer realitat el Cercle Màgic, una proposta temàtica que durant un mes permetrà viure el Nadal més tradicional identificat amb el paisatge i el caràcter únics dels pobles que conformen la nostra vall. És una experiència per viure en família i pensada per a tothom, per als d'aquí i alhora per al públic turista.

És un bon moment per fer un repàs de la feina feta els últims tres anys, amb inversions importants que recollim en aquestes pàgines, com el Pla d'embellliment i millora de la Clota Verda, que ha aconseguit dignificar l'entrada d'Ordino i convertir-se en un nou accés al centre. Hem treballat per tenir uns entorns urbans més amables i per integrar noves zones verdes i àrees de repòs pensades per a les persones. La connexió de la Clota amb la Plana dels Camps és un bon exemple d'aquest nou urbanisme més humà, un urbanisme que, tot i créixer, ho fa de manera ordenada. Aquesta és la nostra responsabilitat envers la parròquia. No volem ni podem comprometre les generacions futures ni la qualitat de vida que sempre hem mantingut. Treballem per la sostenibilitat, en tots els seus aspectes, no sols mediambiental, també social i econòmica.

El Cercle Màgic és una proposta temàtica que durant un mes permetrà viure el Nadal més tradicional identificat amb un paisatge i un caràcter únics

I per parlar d'aquest model de parròquia sostenible vam tenir la sort de participar, convidats, en el congrés EuroMAB que integra les reserves de la biosfera europees i d'Amèrica del Nord i que es va celebrar al Canadà. Allí vam poder compartir els últims treballs de restauració d'arquitectura tradicional i paisatge agrícola amb la tècnica de la pedra seca, fets al Parc natural de la vall de Sorteny. Va ser una oportunitat més per explicar les polítiques compromeses amb la divulgació del patrimoni natural i l'educació ambiental i per promoure l'intercanvi amb altres territoris sensibles. És un exemple del que hem fet aquests darrers anys, i hem acceptat aquest reconeixement internacional, orgullosos, com un present ara que commemorem el sisè aniversari de la declaració de la Unesco, l'any 2020. D'aquestes últimes participacions us en parlem amb detall.

Acabem l'any prenent el pols als veïns amb les reunions anuals on es comparteixen inquietuds, suggeriments i problemes comuns. Els escoltem i reconeixem l'afectació en el seu dia a dia, amb temes que ens porten a fer una reflexió conjunta, com ara la velocitat dels vehicles, una preocupació recurrent que s'ha treballat des del Comú, en els nuclis urbans, i també s'ha traslladat a Mobilitat per posar-hi mesures.

Aprofitem per compartir amb els veïns de tots els pobles la continuïtat de projectes com l'acabament de l'aparcament a la Plana dels Camps, previst abans de final d'any, o l'adquisició d'un nou terreny de mil metres quadrats, annex a Prat de Vilella, que també podria servir per reduir la necessitat d'aparcament davant la demanda actual. La implantació de les dues línies nacionals amb arribada a la parròquia i la nova circular del bus parroquial són de les accions més ben valorades pels nostres ciutadans. Entre tots contribuïm a millorar la mobilitat, la qualitat de l'aire i la connexió entre pobles i parròquies.

En què invertim? Un recorregut per les actuacions i els serveis d'Ordino

Encarem el darrer any de mandat fent balanç de les actuacions dutes a terme i dels projectes que encara tenim al davant. Sovint, darrere les xifres d'inversió i de despesa de funcionament hi ha accions que tenen un impacte directe en el dia a dia de la parròquia i que no sempre són visibles a primera vista. Des del 2024, el Comú d'Ordino ha impulsat accions per modernitzar els serveis públics, millorar els espais compartits, preservar l'entorn natural i reforçar els serveis a les persones. El pressupost també permet donar continuïtat a les tasques de manteniment i conservació, necessàries per garantir el bon funcionament dels serveis comunals i tenir cura dels espais que compartim. Com a reserva de la biosfera, Ordino continua treballant per compatibilitzar el desenvolupament de la parròquia amb la preservació del seu entorn natural.

Serveis que fan funcionar la parròquia

Una de les prioritats d'aquest mandat pel que fa a serveis públics ha estat renovar la concessió del bus parroquial, amb una despesa anual de 471.000 euros, per continuar oferint una mobilitat gratuïta i adaptada a les necessitats de la ciutadania. També s'ha fet un esforç inversor important per modernitzar la xarxa d'aigua potable. La previsió és destinar-hi 4,8 milions d'euros fins a l'any 2030 per renovar-la i desdoblar-la. Paral·lelament, s'ha avançat en la millora de l'enllumenat públic per disposar d'espais més segurs, funcionals i eficients.

Al costat de les persones

No totes les inversions i despeses que contribueixen a millorar una parròquia es tradueixen en una obra o en un equipament nou. Una part important dels recursos del Comú es destina al manteniment de serveis que acompanyen les persones i les famílies en diferents etapes de la vida. La Ludoescola facilita la conciliació familiar; el Punt Jove acompanya els adolescents i joves, i l'Escola Bressol dona suport a les famílies en una etapa fonamental del creixement dels infants. Tots aquests serveis tenen un cost per a les famílies, però compten amb el suport econòmic del Comú. En el cas de l'Escola Bressol, la subvenció comunal supera el 60% del seu cost real. A aquests serveis s'hi afegeix la Casa Pairal, que ofereix a la gent gran un espai de trobada, relació i convivència. Són prestacions que, més enllà de les xifres del pressupost, tenen una incidència directa en el benestar i la qualitat de vida de les persones.

Espais per viure i compartir

Fer més fàcil la vida quotidiana també vol dir disposar d'aparcaments, voravies accessibles, espais verds i zones de trobada ben cuidades. En aquest mandat s'han impulsat actuacions destacades com ara l'embellliment i l'ampliació de voravies de la Clota Verda, amb una inversió compromesa el 2025 de prop de 940.000 euros, i el desenvolupament de la Plana dels Camps. En aquesta zona s'hi està fent un aparcament amb capacitat per a 77 vehicles i 16 places per a autocaravanes, i un espai enjardinat d'uns mil metres quadrats, tot plegat

amb un cost aproximat de més de 2,1 milions d'euros. D'altra banda, també s'han iniciat les feines de renovació del paviment, l'enllumenat, el mobiliari i les xarxes de serveis al nucli antic de la Cortinada, que es duran a terme en dues fases i amb una inversió de més de mig milió d'euros.

A aquestes inversions, s'hi afegeixen el projecte en curs per millorar el parc de Prat de Call, la millora de les instal·lacions de les pistes multiesportives en diferents punts de la parròquia i també en d'altres parcs com el de les Massanelles a la Cortinada. Petites i grans actuacions per fer més agradables els espais que compartim.

Natura i desenvolupament sostenible

Ser reserva de la biosfera és un orgull i, alhora, una responsabilitat. Per això, la gestió forestal ha estat una línia de treball prioritària, amb obres de manteniment i millora de la massa forestal i inversions en equipaments i maquinària. Els objectius que ens havíem fixat en aquest àmbit ja s'han assolit, i ara continuem treballant per consolidar una gestió activa i responsable del territori. Un altre repte és impulsar la biomassa com a recurs energètic local. Una inversió de 499.000 euros farà possible una nau forestal al Serrat, un espai de 400 m² per emmagatzemar, assecar i transformar la fusta en estella que servirà de combustible per a la caldera de biomassa del CEO, amb una producció al voltant de 300 tones. També s'ha promogut el parc caní, mentre que la gestió del Parc natural de la vall de Sorteny continua sent essencial per preservar la biodiversitat i compatibilitzar la conservació amb el gaudi responsable de la natura.

Aprovada la liquidació de comptes del 2025 amb un superàvit d'1,62 milions

El Consell de Comú d'Ordino ha aprovat per unanimitat els comptes del 2025, tancats amb un superàvit d'1.624.027,21 euros. El balanç registra uns ingressos de 18,26 milions d'euros (+13,53%) —impulsats especialment pels impostos de la construcció— i unes despeses de 16,63 milions. El superàvit es destinarà a romanent de tresoreria, tot i que tant el conseller de Finances com els cònsols han apel·lat a la prudència, la contenció de la despesa i la sostenibilitat financera davant la dependència d'ingressos extraordinaris.

Gràcies al retorn de prop d'un milió d'euros en préstecs sense generar nou deute, l'endeutament total del Comú i les societats participades se situa en 8,55 milions d'euros, que representen el 27,2% del sostre legal. Pel que fa a les inversions liquidades, arriben als 3,24 milions d'euros.

Enric Dolsa

L'opinió de la minoria

Jordina Bringué

Encarem l'últim any de mandat i és evident que cal fer balanç de la feina feta.

Compartim que Ordino ha de continuar avançant en la modernització dels serveis públics, la millora dels espais comuns, la preservació del medi natural i l'atenció a les persones. També som conscients que la situació econòmica actual, amb l'increment dels costos de construcció, dels materials, dels serveis i de l'execució de les obres, fa que alguns projectes siguin més difícils de dur a terme, que s'hagin de replantejar o que no es puguin executar completament. Entenem aquesta realitat i creiem que cal tenir-la en compte a l'hora de valorar la gestió.

Tanmateix, cal explicar quines necessitats s'han prioritzat, quins projectes no han avançat com estava previst, quines alternatives s'han buscat i quin benefici real han aportat les decisions preses als ciutadans.

Ordino és una parròquia amb una identitat i un entorn natural excepcionals. I cal preservar-los, amb una planificació responsable i una visió de futur. En aquest últim any de mandat continuarem exercint la nostra responsabilitat des de la minoria, aportant propostes i defensant els interessos de la parròquia.

Maria del Mar Coma: «Hem escoltat i hem donat més veu a Riberamunt»

Maria del Mar Coma és la cònsol major d'Ordino des del gener del 2024. Quan falta aproximadament un any per acabar el mandat, fa balanç de la gestió comunal, repassa alguns dels projectes més destacats i exposa els principals reptes que encara té la parròquia sobre la taula.

Som a la recta final del mandat comunal. Quin balanç fa d'aquests tres anys de gestió?
La valoració és positiva. Penso que hem assolit el nostre programa amb un percentatge molt alt. A més, durant aquests tres anys també han sorgit noves necessitats i qüestions a les quals hem anat donant resposta. Crec que hem fet una bona feina i hem pogut avançar en molts dels objectius que ens havíem marcat.

Hem de treballar per mantenir l'equilibri entre el creixement, la qualitat de vida dels ciutadans i la conservació del territori amb la mirada al futur

Quines actuacions destacaria especialment per la seva importància per a la parròquia i els seus ciutadans? De quina se sent més satisfeta?
Una de les coses que considero més importants és haver donat més veu i més vida a Riberamunt. Des de l'inici del mandat, hem treballat la participació ciutadana des dels mateixos pobles i hem procurat escoltar-los i fer-los més visibles. També hem descentralitzat i impulsat més activitats a la vall, com ara la Fira del Vermut, les Nits Obertes, el Cercle Màgic o el parc caní de Sornàs. D'altra banda, també destacaria les inversions en la xarxa d'aigua, que són fonamentals per al futur de la parròquia.

Precisament, la xarxa d'aigua és una de les inversions que necessiten continuïtat.
És una actuació en què cal continuar invertint. Ordino creix i, si no reforcem la xarxa, a la llarga podríem tenir problemes per garantir el subministrament a tota la parròquia. Durant aquest mandat n'hem executat alguns trams i hi hem destinat al voltant d'un milió d'euros l'any, amb un 50% del treball assolit.

La revisió del POUP ha estat un dels grans temes d'aquest mandat. Com viu el Comú haver de fer front als recursos presentats a la Batllia per alguns propietaris?
Vam treballar el pla amb molt d'afecte i pensant en l'interès general. Si la construcció hagués continuat al ritme d'abans de la revisió, avui tindríem problemes encara més importants d'aigua i de mobilitat. El nostre pla permet que tothom pugui construir de manera ordenada i evitar que es concentri tota la construcció de cop. També protegeix el paisatge i preserva la identitat d'una parròquia que és agrícola i ramadera. Hem de mantenir l'equilibri entre el creixement, la qualitat de vida i la conservació del territori.

El creixement de la població també comporta més demanda de serveis.
Aquest és un dels equilibris que hem de trobar. Com més creix la població, més serveis necessitem, i hem de tenir en compte que Ordino és una de les parròquies amb menys habitants del país i, probablement, la que té un dels pressupostos més baixos.

Com valora la situació econòmica del Comú i què ha après de l'experiència d'estar al capdavant de la institució?
Crec que hem fet una molt bona gestió amb una visió a llarg termini. Estem satisfets amb la rebaixa de l'endeutament i és un exercici de responsabilitat deixar les finances al màxim de sanejades possible. Tot i això, hem de continuar sent prudents per mantenir els serveis i fer les inversions necessàries.
Pel que fa a l'experiència, he après sobretot la importància d'escoltar la gent i d'entendre que, moltes vegades, els projectes sobre el paper són diferents quan es traslladen a la realitat. L'arribada de dues línies de bus nacional a la parròquia n'és un exemple. Cal saber adaptar-se i aprendre de cada situació.

Treballem per a tu

La Clota Verda estrena imatge i millora la seguretat

El Comú d'Ordino ha culminat el Pla d'embelliment i millora de la urbanització de la Clota Verda, amb una inversió superior als 900.000 euros. L'actuació ha servit per renovar i ampliar les voravies al llarg dels 425 metres de carrer, amb l'objectiu de millorar l'accessibilitat, la seguretat i la mobilitat dels vianants.

La cònsol major, Maria del Mar Coma, ha destacat la importància d'aquesta intervenció més enllà de la seva dimensió econòmica: «Fem realitat l'embelliment, la dignificació i la seguretat de la urbanització de la Clota Verda. És un projecte rellevant no només pel cost, sinó també perquè es tracta d'una porta d'entrada a la parròquia».

Els treballs també han inclòs la reordenació de la circulació, amb l'establiment d'un únic sentit en la major part del vial, la renovació dels paviments i les vorades i l'actualització de l'enllumenat públic amb la instal·lació de nous fanals.

Per completar la intervenció, s'ha incorporat mobiliari urbà com bancs, papereres i jardineres, i s'han plantat arbres per fer més agradable l'entorn.

Una de les novetats destacades ha estat la creació d'una nova zona de descans a la part alta del carrer, amb una font, bancs i vegetació.

Comencen les obres d'embelliment del nucli antic de la Cortinada

Les obres de remodelació i embelliment del camí Vell i el nucli antic de la Cortinada ja estan en marxa amb l'objectiu de valorar l'entorn patrimonial i preservar el caràcter tradicional d'aquest espai, alhora que se'n milloren la funcionalitat i els serveis.

Els treballs, que tindran un cost de prop de 520.000 euros, es desenvoluparan en dues fases: la primera comprèn el tram entre Cal Batlle i el camí Vell i la segona, entre Cal Batlle i el pont de la Cortinada fins a l'accés al nucli antic.

L'obra inclou la renovació del paviment de pedra, l'execució d'una nova solera, la modernització de l'enllumenat públic i del mobiliari urbà i la renovació integral de les xarxes d'aigua potable, aigües residuals i clavegueram.

En total, es refaran prop de 594 m² de vial, millorant-ne l'estabilitat, la durabilitat i la imatge, també durant les hores nocturnes.

El nou Prat de Call es definirà tenint en compte l'opinió de la ciutadania

El Comú d'Ordino ha convocat un concurs nacional d'idees per impulsar la renovació integral del parc infantil i de la zona d'esbarjo del Prat de Call, amb l'objectiu de transformar aquest espai en un equipament més sostenible, accessible, segur i atractiu per a tothom.

La convocatòria parteix del procés participatiu que es va dur a terme durant la primavera i que va recollir 276 respostes a través d'una enquesta oberta a la ciutadania. Les aportacions van permetre conèixer de primera mà quins elements del parc valoraven més els usuaris i quines mancances i necessitats de millora identificaven.

Entre els aspectes més ben valorats hi ha la ubicació i l'amplitud de l'espai, les zones verdes, la diversitat de jocs i les àrees per seure. Pel que fa a les propostes de millora, els participants van assenyalar especialment la necessitat de reforçar la seguretat i l'accessibilitat, renovar i ampliar les zones de joc i incorporar més espais d'ombra, coberts i protecció davant de les inclemències meteorològiques. També es van plantejar noves zones verdes, equipaments per a l'activitat física i millores en serveis com els punts d'aigua i els lavabos.

Algunes aportacions dels usuaris s'han incorporat al concurs nacional d'idees per renovar el parc

Totes aquestes aportacions es van incorporar als requisits del concurs, perquè els projectes presentats responguessin a les necessitats reals de les persones que utilitzen habitualment el parc. La convocatòria establia tres premis, de 6.000, 3.000 i 2.000 euros, respectivament, i un jurat format per representants del Consell de Comú, experts tècnics, departaments implicats i les direccions de les escoles més properes.

El Comú ha previst que el nou Prat de Call pugui ser una realitat durant el 2027, un cop seleccionada la proposta guanyadora i convocat el concurs per executar-ne les obres.

Ordino, sis anys de reserva de la biosfera i compartint el model al món

Mur de pedra seca als prats de dall del Parc natural de la vall de Sorteny que forma part d'un projecte de restauració que combina la preservació del patrimoni cultural i la biodiversitat.

L'octubre del 2020, la Unesco declarava Ordino reserva de la biosfera i la convertia en la primera parròquia d'Andorra a obtenir aquest reconeixement. Sis anys després, el projecte s'ha consolidat com una eina per preservar el patrimoni natural i cultural, impulsar el desenvolupament sostenible i cooperar amb altres territoris de muntanya.

Una de les fites més recents ha estat la primera participació d'Ordino al congrés EuroMAB 2026, celebrat al setembre al Canadà. La trobada va reunir representants de reserves de la biosfera d'Europa i Amèrica del Nord. Marc Font, gestor de la reserva, hi va presentar la Xarxa Mundial de reserves de biosfera de muntanya i un projecte de restauració de murs de pedra seca als prats de dall del Parc natural de la vall de Sorteny, que combina la preservació del patrimoni cultural i la biodiversitat. Aquesta projecció internacional és fruit d'un camí que també ha reforçat l'educació ambiental i la col·laboració amb empreses, escoles i entitats locals. Des del 2023, Ordino ha participat en trobades internacionals a la Xina i va acollir la segona trobada mundial de reserves de biosfera de muntanya el 2024. També ha impulsat intercanvis amb Àustria i projectes de cooperació pirinenca.

Sis anys després, la reserva continua treballant per preservar els valors d'Ordino i construir un futur més sostenible.

Marc Font amb el secretari general del programa MAB de la UNESCO al Canadà.

Ordino participa en les II Jornades de Cooperació Transfronterera

El Comú d'Ordino va participar el 21 d'octubre en les II Jornades de Cooperació Transfronterera, organitzades pel Govern d'Andorra en el marc de la futura Agrupació Europea de Cooperació Territorial Andorra-Pirineus.

Marc Font, cap del Departament d'Agricultura, Medi Ambient i Sostenibilitat, va intervenir en una taula rodona sobre el desenvolupament sostenible de les muntanyes. Va destacar la reserva de la biosfera d'Ordino com a eina per compatibilitzar la conservació natural i l'activitat humana, així com la importància de projectes conjunts com el Parc Pirinenc de les Tres Nacions. La trobada va posar en relleu la necessitat de reforçar la cooperació entre territoris.

El Comú i AR+I impulsen una acció formativa de desbrossament del bosc

El Comú d'Ordino i Andorra Recerca + Innovació (AR+I) han impulsat una acció formativa de gestió preventiva al bosc de la Turera, emmarcada en el projecte europeu POCTEFA Desbosiguem!

El paper del Comú ha estat clau en cedir una hectàrea de terreny i aportar els recursos tècnics i humans necessaris. La iniciativa ha combinat la prevenció d'incendis a partir de la gestió forestal que des de fa anys es fa a la parròquia amb una vessant formativa: estudiants de l'Escola Agrària del Pirineu i del CFPPA de l'Arieja han fet pràctiques de desbrossament i neteja de sotabosc sobre el terreny.

La velocitat dels vehicles torna a ser una de les principals preocupacions dels veïns

Els cònsols i consellers d'Ordino van celebrar, del 9 al 12 de novembre, una nova edició de les reunions veïnals, amb la participació d'una setantena de persones repartides entre les quatre sessions que es van fer, dues a Ordino i dues més a Riberamunt. La velocitat dels vehicles a la carretera general va tornar a ser la principal preocupació compartida, motiu pel qual el Comú es va comprometre a traslladar a Mobilitat la necessitat d'aplicar mesures de control. D'altra banda, hi va haver unanimitat a valorar molt positivament les novetats en les línies de bus nacional, amb l'arribada de l'L6 fins a la Cortinada i de l'L7 fins a Ordino. Tot i així es van demanar millores en la puntualitat i en el funcionament de l'app.

Albert Pujal presenta un nou llibre sobre les cases d'Ordino davant un nombrós públic

Albert Pujal va presentar, coincidint amb la celebració de Sant Corneli, el llibre *Ordino, segle XVIII. Emprius i arrendaments*, fruit de quinze anys de recerca sobre la història de les cases de la parròquia. Durant l'acte, que va omplir la sala del Consell de l'antic Comú, l'autor va explicar el significat dels emprius i els antics drets de peixena, així com el creixement demogràfic que va experimentar Ordino al segle XVIII, especialment a Llorts i Segudet.

A banda d'aquest volum sobre el segle XVIII, Pujal també ha publicat estudis sobre Ordino en altres períodes històrics i sobre el patrimoni local.

Relacions institucionals

El Comú d'Ordino manté una agenda activa de relacions institucionals amb les representacions diplomàtiques i les institucions presents al país, amb les qual reforça els vincles de cooperació i diàleg. En aquest marc, els cònsols han participat en la celebració de la festa de la Hispanitat, organitzada per l'ambaixada espanyola, i en la presentació de la *Saison culturelle* de l'ambaixada francesa, de la qual el Comú és institució col·laboradora. Així mateix, la Casa Comuna ha rebut la visita de Frédéric Rose, representant personal del copríncep francès, en una trobada amb els cònsols per abordar qüestions d'interès per a la parròquia i les relacions amb França.

El representant personal del copríncep francès, Frédéric Rose, va signar el llibre d'honor del Comú durant la seva primera visita oficial a Ordino aquest setembre passat.

Els cònsols i les autoritats d'Ordino durant la celebració del dia de Meritxell, davant l'antiga capella, amb motiu del 50è aniversari del nou santuari.

La cònsol major d'Ordino, M. del Mar Coma, i el conseller de Finances, Ludovic Albós, van assistir a la inauguració de la nova oficina de Crèdit Andorrà a Ordino.

Les autoritats d'Ordino amb l'ambaixador espanyol a Andorra i l'ambaixadora d'Andorra a Espanya, en la celebració del dia de la Hispanitat.

Gent gran

AGGO
Associació de Gent Gran Ordino

L'AGGO tanca la programació de tardor amb una gran participació

L'Associació de Gent Gran d'Ordino (AGGO) ha tancat la programació d'activitats de tardor, que han combinat competició, convivència, cultura i descoberta del territori, amb una bona acollida i una valoració positiva dels participants.

Una de les cites destacades va ser el Campionat Nacional de Jocs de Taula, que va reunir aficionats i competidors d'arreu del Principat a l'Andorra Congrés Centre Ordino (ACCO) en una jornada marcada per l'estratègia i el bon ambient. Des de l'AGGO es va agrair al Comú d'Ordino el suport rebut, especialment per la cessió del local, la gratuïtat de l'aparcament i la col·laboració del personal de manteniment.

La programació també ha inclòs un viatge de germanor a l'Ametlla de Mar, amb visita a Montblanc i sortida a la desembocadura de l'Ebre, i una excursió a la Pobla de Lillet. Aquesta última va permetre descobrir el Tren del Ciment, l'antiga fàbrica Asland i els Jardins Artigas, tot combinant patrimoni, modernisme i gastronomia.

Les sortides han estat també una oportunitat per compartir experiències, reforçar vincles i gaudir de noves descobertes en bona companyia.

El grup de gent gran de l'AGGO durant la visita a Montblanc, davant l'església de la localitat.

Una de les visites més interessants d'aquesta tardor va ser la que van fer a l'antiga fàbrica Asland.

Ordino intercanvia experiències de turisme de muntanya amb Schladming

Una delegació d'Ordino va visitar, del 22 al 25 de setembre, la localitat austríaca de Schladming en el marc d'un intercanvi professional centrat en el turisme de muntanya, les activitats d'hivern i d'estiu, l'agricultura i el desenvolupament econòmic local.

La delegació, integrada per representants del Comú, del sector de l'allotjament i la restauració, d'Ordino-Arcalís i dels àmbits agrícola i ramader, va conèixer de primera mà el model turístic de la zona, amb visites a la glacera Dachstein, l'estació d'esquí de Planai i diverses explotacions locals.

La trobada amb l'alcalde de Schladming, Hermann Trinker, va permetre compartir experiències i reflexionar sobre els reptes de les destinacions de muntanya i el foment d'un turisme sostenible.

El Mercat artesanal va incloure aquest any una proposta interactiva per a tots els públics

El dies 15 i 16 d'agost va tenir lloc a la plaça de la Closa d'Ordino una nova edició del Mercat artesanal, una proposta que va combinar la venda de productes artesanals, amb una quinzena de parades, amb activitats adreçades al públic familiar.

Un dels principals atractius van ser les estructures interactives *Pirene*, una instal·lació que combina art, artesania, mecànica i joc per fer conèixer als participants els diferents paisatges del Pirineu.

La 34a Mostra Gastronòmica torna a ser un èxit amb prop de 400 comensals

La 34a Mostra Gastronòmica d'Andorra i Pirineus va exhaurir aquest novembre totes les entrades i va aplegar més de 390 comensals. Els assistents van degustar més de trenta elaboracions de vint-i-un expositors, amb la participació per primera vegada d'un restaurant francès, La Chaumière de Font-romeu, i el torró com a producte convidat. Pel que fa als guardons, el restaurant El Beç va obtenir el premi del jurat a la millor proposta gastronòmica, mentre que el pastís Sara de Sauleda es va endur el premi per votació popular.

La programació es va completar durant tot el cap de setmana amb les deu parades de producte gastronòmic de proximitat del Saló Gourmet instal·lat a la plaça Major i els deu tallers del Gastrolab, que van reunir 200 participants.

Festa i tradició ramadera a Ordino

Mossèn Joan Fenosa acaricia un cavall durant la festa de la benedicció del bestiar a la vall de Rialb.

Ramaders i ciutadans es van reunir a la vall de Rialb amb motiu de la tradicional benedicció del bestiar a principis d'agost, una jornada que la parròquia celebra cada any coincidint amb el canvi d'herbes de l'equador de la campanya d'estiu. La jornada va estar marcada pel trasllat de prop de 200 caps de bestiar des de la vall d'Arcalís fins a la vall de Rialb. En concret, es van mobilitzar 120 mares de cria amb els seus vedells i una quarantena de cavalls amb els corresponents poltres.

Autoritats i veïns de la parròquia durant el moment més solemne de la benedicció del bestiar, amb mossèn Joan Fenosa.

Les vaques fan camí cap a la vall de Rialb en el canvi d'herbes de l'equador de la campanya d'estiu.

Treballadors del Comú preparen la carn per al tradicional dinar del dia de la benedicció del bestiar.

Veïns de la parròquia durant la celebració de la benedicció del bestiar i el dinar popular.

El port de Rat acull per segon cop el retrobament dels pobles d'Ordino i Auzat

El port de Rat va acollir aquest setembre la segona trobada transfronterera consecutiva entre Ordino i Auzat (Arieja), consolidant així la recuperació d'aquesta tradició històrica de germanor entre ambdues valls. La jornada va reunir autoritats i representants dels quarts i del sector primari per estrènyer uns vincles ramaders i culturals que es remunten a segles enrere. Durant la trobada, els assistents van compartir un dinar de convivència amb productes locals. A més, la delegació ordinenca va lliurar a l'alcalde d'Auzat i al president del Parc Natural Regional dels Pirineus de l'Arieja un recull d'imatges d'Ordino com a reserva de la biosfera i un llibre sobre la pedra seca. L'acte també va servir per reafirmar el compromís de continuar col·laborant en projectes de futur a través de l'espai transfronterer del Parc Pirinenc de les Tres Nacions.

Escolars de la parròquia visiten el Comú per aprendre com funciona la institució

El Comú d'Ordino ha rebut, aquesta tardor, la visita dels alumnes de CM2 de l'Escola Francesa i de 5è de primària de l'Escola Andorrana, que han tingut l'oportunitat de conèixer de prop la història, el funcionament i la gestió de la parròquia. Acompanyats pels cònsols, Maria del Mar Coma i Eduard Betriu, els escolars han recorregut diferents espais de la corporació.

Les visites han acabat amb una trobada amb els cònsols durant la qual els alumnes han pogut plantejar preguntes sobre el funcionament de la institució i la tasca dels representants comunals.

CASTANYADA

La plaça Major d'Ordino va acollir la celebració de la Castanyada el dissabte 31 d'octubre a la tarda. Des del Comú es va organitzar la venda de paperines amb castanyes i l'animació musical del grup Vibrand, que va amenitzar la festa. Una mica abans, La Capsa, espais de creació, havia organitzat un taller de manualitats temàtic, "sopa de bruixa", pensat per als més petits. La jornada també va comptar amb les tradicionals disfresses de Halloween i va ser una bona ocasió perquè veïns i famílies es retrobessin i compartissin una tarda festiva i de convivència.

El Virolat omple de murals la costa del Pui amb l'esperit de la reserva de la biosfera

Ordino va acollir aquest octubre la tercera edició del Virolat, el festival de grafits i cultura urbana, que va reunir prop de 500 persones al voltant d'una programació que combinava art urbà, música i participació ciutadana. Va ser la primera vegada que se celebrava a la parròquia i hi van participar tretze artistes nacionals i internacionals, que van crear diferents murals inspirats en la reserva de la biosfera al parc de la Costa del Pui. La temàtica comuna de les obres va permetre donar una identitat compartida a aquesta edició i vincular les diferents expressions artístiques amb l'entorn natural d'Ordino. La iniciativa va contribuir a acostar l'art urbà a la ciutadania.

'Tangos Lírics' inaugura la 12a temporada d'Andorra Lírica amb una gran acollida del públic

L'espectacle *Tangos Lírics: una vida en una nit* va inaugurar el 17 d'octubre la 12a temporada d'Andorra Lírica a l'Auditori Nacional, amb les localitats pràcticament exhaurides i una gran acollida per part del públic. La soprano Jonaina Salvador, els ballarins i, en una de les peces, Guillem Forné, van entusiasmar els espectadors amb una proposta que va combinar música, cant i dansa. L'actuació va ser possible gràcies a la col·laboració entre Andorra Lírica i el Comú d'Ordino, iniciada l'any passat en el marc del cicle Nits Obertes, que va continuar reforçant així l'aposta per fer arribar propostes musicals i líriques de qualitat a la parròquia.

Ordino Jardins d'Art premia Sim Marek

Les murs éternels **de l'artista tunisià Sim Marek va guanyar la sisena edició d'Ordino Jardins d'Art per la seva capacitat d'establir un diàleg conceptual entre els murs de l'entorn i els de la mateixa intervenció.**

La sisena edició d'Ordino Jardins d'Art, celebrada el setembre passat, va premiar l'artista tunisià Sim Marek amb el primer guardó, dotat amb 3.000 euros. El jurat en va valorar l'interès conceptual, la complexitat tècnica, els detalls i la integració en l'espai. El certamen va reunir divuit artistes d'Andorra, Espanya, França i Tunísia, seleccionats entre seixanta candidatures, fet que consolida la seva projecció internacional i l'aposta per integrar l'art contemporani al paisatge d'Ordino.

El jurat d'Ordino Jardins d'Art amb els artistes guardonats amb el premi OJA, dos accèssits i el premi especial atorgat pel Govern.

Uns visitants escolten les explicacions de l'artista davant la seva instal·lació.

Les autoritats fent la visita guiada per les diferents instal·lacions de l'Ordino Jardins d'Art repartides pel nucli antic del poble.

La cònsol major d'Ordino, Maria del Mar Coma, acompanyada de la consellera de Cultura i membre del jurat, Mònica Armengol, la directora de Cultura del Comú i dues membres més del jurat.

Notícies breus

Llorts homenatja Bonaventura Adellach amb una escultura

Llorts té des d'aquest estiu una escultura en memòria de Bonaventura Adellach, nascut al poble l'any 1928 i considerat una de les figures clau en el desenvolupament de les infraestructures i de l'esquí al Principat. L'obra, creada per l'escultor Toni Cruz, integra diversos elements simbòlics com la muntanya solar, el pic d'Arcalís, un pastor i un ramat d'ovelles. Es tracta d'un homenatge als orígens ramaders de la vall i al vincle permanent de Bonaventura Adellach amb el sector primari i la natura.

El Contradans, un gran aparador de la dansa i la cultura tradicionals

La sisena edició del Contradans, organitzada per l'Associació Contradans, va tenir lloc del 9 a l'11 d'octubre a la Massana, en el marc de la col·laboració entre els comuns de la Massana i Ordino. Un dels grans èxits de l'edició va ser l'espectacle *On és l'Alícia?*, de la companyia valenciana Marea Danza, que excepcionalment es va representar a l'Auditori Nacional d'Andorra, a Ordino, per les seves característiques. L'objectiu del festival és portar la dansa d'arrel i la creació contemporània al públic en general.

420 persones van passar per les Nit Obertes en l'edició d'aquest estiu

El Comú d'Ordino fa un balanç molt positiu de l'edició d'aquest estiu del cicle Nits Obertes, que va reunir fins a 420 assistents en les quatre propostes programades, amb una mitjana de 105 persones per actuació. El cicle va comptar amb la música de Mar Capdevila, les veus de Júlia Sart i Eugènia Correia i la dansa d'Anna Mangot i JoDansa, i es va cloure a l'església de Sant Martí de la Cortinada amb el Duo Gemelle. Una programació de qualitat que consolida la cultura als espais patrimonials d'Ordino.

Ordino-Arcalís afronta l'hivern amb novetats en neu, serveis i seguretat

Una imatge aèria de la nova bassa de la Coma, amb una capacitat de 36.000 metres cúbics.

Ordino-Arcalís es prepara per a una nova temporada d'hivern amb diverses actuacions destinades a millorar les instal·lacions, optimitzar els recursos i reforçar l'experiència dels esquiadors. L'estació afronta aquesta campanya amb una inversió de 4 milions d'euros, emmarcada en el pla de millores de Grandvalira Resorts, i amb la voluntat de continuar consolidant-se com una destinació de referència als Pirineus.

Una de les propostes més destacades és la posada en funcionament de la nova bassa de la Coma, amb una capacitat de 36.000 m³, que permetrà incrementar un 450% l'emmagatzematge d'aigua de l'estació, que passarà dels 8.000 als 44.000 m³. Aquesta infraestructura, equipada amb un innovador sistema de refrigeració de l'aigua, permetrà reduir el consum elèctric associat a aquest procés.

En paral·lel, la nova sala de bombes vinculada a la bassa ha permès triplicar la capacitat de producció instantània de neu de cultiu, que ha passat de 350 a 950 m³ per hora. Aquesta millora facilitarà aprofitar millor les finestres de fred i garantir unes condicions òptimes a les pistes durant tota la temporada.

Una nova bassa d'aigua a la Coma permetrà triplicar la capacitat de producció instantània de neu artificial

Pel que fa a les instal·lacions, l'estació també ha cobert la cinta transportadora de 100 metres de la Coma, estrenada la temporada passada, una actuació que aportarà més confort i protecció als usuaris d'aquesta zona per a debutants.

La seguretat és un altre dels eixos d'aquesta temporada, amb la incorporació de noves instal·lacions del sistema Wyssen per reforçar la protecció contra les allaus. A més, Ordino-Arcalís tornarà a acollir esdeveniments esportius internacionals com ara la 35a edició del Trofeu Borrufa FIS Children, del 18 al 21 de gener de 2027, una de les cites de referència de l'esquí alpí de base.

Amb aquestes millores, l'estació va avançant en la modernització de les infraestructures i en l'optimització dels recursos per oferir una temporada amb més garanties de neu, seguretat i qualitat als visitants.

AGENDA

Desembre

28 nov - 23 des

CERCLE MÀGIC
Llorts i la Cortinada

4-8 De divendres a dimarts

FIRA DE NADAL
Carrer Major i plaça de la Closa

6 Diumenge

REPRESENTACIÓ POPULAR DE L'OSSA D'ORDINO
«El despertar de l'osseta» i «L'última ossa d'Ordino»
A càrrec de l'Associació de Cultura Popular d'Ordino
12 h a la plaça de Prat de Call

10 Dijous

PARADÍS (Dansa)
Amb el Groupe Grenade
En partenariat amb la Representació del Copríncep Francès
20.30 h a l'Auditori Nacional d'Ordino

11 Divendres

DIA INTERNACIONAL DE LES MUNTANYES
"Sincronia Màgica" amb Sílvia Vidal, escaladora professional
21 h a l'Auditori Nacional d'Ordino

12 des - 8 gen

LA CAPSA DINS LA CAPSA EXPOSICIÓ
A càrrec de La Capsa, espais de creació
Edifici sociocultural L'Estudi

14 Dilluns

TALLER DE SEDA & SOMNIS
19 h a la Biblioteca Comunal d'Ordino

20 Diumenge

CONCERT DE NADAL
A càrrec de la Coral Casamanya
12 h a l'església parroquial d'Ordino

21 Dilluns

«VOLS JUGAR?» ESPECTACLE DE NADAL
A càrrec del Grup d'Introducció a l'Espectacle de La Capsa, espais de creació.
18 h a l'Andorra Congrés Centre Ordino (ACCO)

24 Dijous

FEM CAGAR EL TIÓ
11 h a la plaça Major
ARRIBADA DEL PARE NOEL
18 h a la plaça Major
CANT DE LA SIBIL·LA
23.30 h a l'església parroquial d'Ordino
MISSA DEL GALL
00 h a l'església parroquial d'Ordino

28 Dilluns

CURSA POPULAR SOLIDÀRIA LA LLUFA
18.30 h a la plaça Major

29 Dimarts

CONTACONTES
«La papallona de la nit»
A càrrec de Vanessa Da Silva
18 h a la Biblioteca Comunal d'Ordino

Gener

1 Divendres

CONCERT D'ANY NOU
A càrrec de l'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra (ONCA)
19 h a l'Auditori Nacional d'Andorra a Ordino

4 Dilluns

CONTACONTES
«On són les reines d'Orient?»
A càrrec de Vanessa Da Silva
18 h a la Biblioteca Comunal d'Ordino

5 Dimarts

ARRIBADA DE SES MAJESTATS ELS REIS D'ORIENT I REPRESENTACIÓ DE LA FESTA DE REIS
19 h a l'Andorra Congrés Centre Ordino (ACCO)

9 Dissabte

CONCERT DE NADALES
A càrrec de la Coral Casamanya
18 h a la Casa Pairal

QUINTO DE NADAL INTERGENERACIONAL
A càrrec de l'Associació de la Gent Gran d'Ordino i l'Esbart Valls del Nord
18 h a l'ACCO

18-21 De dilluns a dijous

TROFEU BORRUFA
Ordino – Arcalís

Febrer

1-24

CICLE DE CINEMA DE MUNTANYA I DE VIATGES
Ordino – La Massana

Carles Ridaura: «Quan sona l'alarma, t'aixeques i saps que s'ha acabat la calma»

Carles Ridaura és bomber i veí d'Ordino de tota la vida. Des de fa anys forma part del Cos de Bombers d'Andorra. També és responsable de la secció de formació externa, des d'on promou la prevenció i la capacitació de la ciutadania.

Quan neix la vocació de ser bomber? Com arribes a aquesta professió?
De petit ja deia que volia ser policia o bomber, tot i que no en tinc un record directe: són els meus pares qui m'ho expliquen. Més endavant vaig marxar a estudiar fora i no tenia la intenció de dedicar-m'hi. Quan vaig tornar, m'ho vaig començar a plantejar seriosament. Vaig estudiar INEF, em vaig preparar les proves físiques i em vaig treure els permisos de camió i remolc. Quan finalment van sortir places, m'hi vaig presentar.

La part més maca de la professió és l'agraïment de la gent, sobretot en els serveis sanitaris

Les proves d'accés són exigents?
Depèn de la preparació de cadascú. En el meu cas, com que havia estat nedador, la prova de natació em donava un cert avantatge. Però, encara que siguis esportista, no pots presentar-t'hi sense haver entrenat.

Com és el dia a dia d'un bomber quan no hi ha cap emergència?
Fem guàrdies de 24 hores. Entrem a les nou del matí i sortim

a les nou del matí de l'endemà. Quan arribem, fem el relleu amb els companys, repassem les incidències de la guàrdia anterior i revisem els camions i tot el material perquè estigui a punt per sortir. Durant el matí fem activitat física, pràctiques sanitàries i exercicis amb els diferents materials i procediments. També tenim tasques de neteja i manteniment. La resta del temps és de permanència i saps que quan sona l'alarma, t'aixeques i s'ha acabat la tranquil·litat.

Quines qualitats ha de tenir una persona per ser bomber, més enllà de la condició física?
Per mi, sobretot, ha de ser una persona serena, capaç de mantenir la calma. Si et poses nerviós, les coses no surten i tampoc transmets tranquil·litat als companys ni a les persones que estàs atenent. També és important saber prendre decisions ràpidament, perquè de vegades no tens temps de valorar totes les opcions i les decisions poden tenir conseqüències importants.

Com vas viure l'incendi de la Querola, a Ordino, tenint en compte que ets veí de la parròquia?
Quan ens van activar des de Santa Coloma no sabíem que veníem a Ordino. Durant el trajecte ens van anar donant informació. En el meu cas, conèixer la ubicació de la Querola i els accessos va ser un avantatge, perquè vaig poder indicar a l'oficial diferents alternatives per arribar-hi. Pel que fa a l'incendi, la magnitud era espectacular, no n'havíem vist mai cap així. La primera prioritat era evitar que s'estengués al bosc i, després, sectoritzar l'edifici per impedir que el foc afectés la resta de blocs. Finalment, vam aconseguir-ho.

El risc forma part de la professió. Com el gestioneu?
El risc hi és, però intentem tenir-lo controlat amb els entrenaments i les pràctiques. Treballem per parelles i no anem mai sols. Tampoc té sentit exposar-nos innecessàriament: si no hi ha vides en perill, primer intentem controlar la situació des de fora i només entrem quan les condicions ho permeten. Si has de salvar una vida, evidentment, assumeixes més riscos.

Quina és la part més gratificant de la feina?
Sens dubte, l'agraïment de la gent. Sobretot en els serveis d'assistència sanitària, on sovint atenem persones grans que estan molt agraïdes. De vegades, després d'un servei, et venen a donar les gràcies o fins i tot et porten alguna cosa al parc. És la part més maca de la professió.

EL CERCLE MÀGIC
ORDINO

AQUEST NADAL ENDINSA'T AL CERCLE

L'aventura màgica d'Ordino per descobrir la casa del Pare Noel i la Mina de la Fada Blanca.

Informació i reserves:
www.visitordino.com
Oficina de Turisme
878 173 / ot@ordino.ad

ordino 'O

ORDINO
Reserva de biosfera

Col·labora: CAL PAL ESPAI SOCIO-CULTURAL

ordino 'O

ORDINO
Reserva de biosfera

eAgora

FSC PEFC

Paper procedent de boscos sostenibles